עששית "שהיתה דולקת והולכת כל היום

כולו למוצ"ש מכבה ומדליקה אי אמרת

בשלמא הדלקה עושה מצוה שפיר אלא אי

אמרת הנחה עושה מצוה האי מכבה

ומדליקה מכבה ומגביהה ומניחה ומדליקה

מיבעי ליה ועור מדקא מברכינן אשר קדשנו

במצותיו וצונו להדליק נר של חנוכה בש"מ

הדלקה עושה מצוה ש"מ והשתא דאמרינן

הדלקה עושה מצוח יהדליקה חרש שומה

וקטן לא עשה ולא כלום יאשה ודאי מדליקה

דא"ר יהושע בן לוי נשים חייבות בנר חנוכה

*שאף הן היו באותו הנם: אמר רב ששת

"אכסנאי חייב בנר חנוכה א"ר זירא 'מריש

כי הוינא בי רב משתתפנא בפריטי בהדי

אושפיוא בתר דנסיבי איתתא אמינא 'השתא

ודאי לא צריכנא דקא מדליקי עלי בגו ביתאי:

א"ר יהושע בן לוי "כל השמנים כולן יפין לנר

ושמן זית מן המוכחר אמר אביי מריש הוה

מהדר מר אמשחא דשומשמי אמר האי משד

נהורי מפי כיון דשמע לה להא דרבי יהושע

בן לוי מהדר אמשהא דזיתא אמר האי צליל

נהוריה מפי ואריב"ל "כל השמנים יפין לדיו

ושמן זית מן המובחר איבעיא להו "לגבל או

לעשו ת"ש דתני רב שמואל בר זומרא כל

השמנים יפין לדיו ושמן זית מן המובחר בין

לגבל בין לעשן רב שמואל בר זומרא מתני

הכי כל העשנים יפין לדיו ושמן זית מן

המובחר אמר רב הונא כל השרפין יפין לדיו

ושרף קטף יפה מכולם: *א"ר חייא בר אשי

אמר רב המרליק נר של חנוכה צריך לברך

לברך אמר רב יהודה *'יום ראשון הרואה

מברךב' ומדליק מברך ג' מכאן ואילך מדליק

מברך שתים ורואה מברך אחת מאי ממעם

ממעם זמן ונימעום נס נס כל יומי איתיה

מאי מברך מברך אשר קדשנו במצותיו

ורב ירמיה אמר הרואה נר של חנוכה צרי

לג אב מיי' פיד מ חנוכה הלי מרעה סעיף ה :

לה הוומיי פיד שם כלי יא סמג שם טוש"ע א"ה סימן רסג

לו ח מייי פ"ס מסלי שבת כלי יא סמג לאוין סס טוש"ע א"ה סי׳ רסד סעיף ו וסימן מרעג סעיף ה:

לום מיי׳ פ"ח מכלי מפילין כלכ׳ עשין כה טוש"ע ה"ה סיי לב סעיף ג:

לח י מיי׳ פ"ג מהלי הנוכה הלי ד סמג עשין ה טוש"ע ה"ה סי תרעו סעי' אב ג: לם ב מיי׳ פי׳ה מהל׳ ברכות הלי ג סמג נשין כו :

ם למיי פיג מהלכות חנוכה הלי ה וע"ם

מא מנ מיי פיד מכלי הנוכה כלי י סמג עשין ה טושיע היה סיי מרעה סעיף ה:

מב ס מיי' פ"כ מהלי מתנות עניים : סלכה יב

מבבה ומגביהה ומניחה וחוזר ומדליק מיבעי ליה • וא"ת אמאי מכבה וחוזר ומדליק בהגבהה סגי כיון דהנחה עושה שגזרו יוונים על כל בתולות הנשואות להיבעל לטפסר תחלה ועל יד מטוה דאטו מי גרע דלוקה ועומדת מהדליקה חש"ו ו"ל דמיירי

שמדליקה בעתה ניכר הדבר שהוא מדליקה לשם חנוכה • ריב"ה: שבינ מינה הדלקה עושה מלוה . וא"כ מותר להדליק מנר סעיף ז וסימן לנר ומכל מקום כיון שנהגו העולם

להחמיר אין לשנות המנהג: בריש הוה מהדר מר חמשחה דשומשמי - נראה דאנר

חטוכה קאי ומשום טעמא דמסיק דנפיש נהוריה מפי אבל לנר שבת פשיטא דשמן זית מלוה מן המובחר לפי שנמשך אחר הפתילה טפי מכולהו כדמוכח במתניתיו דכולהו

מודו ביה דמדליקין: מודו ביה דמדניקין: בקונטרם שרף גומא ואין נרחה לר"ת דהה דיו חין זה גומה כדחמריכן בפ"ב דגיטין (דף ים- ושם) בכל כותבין בדיו בסס ובסקרא ובקומום ומפרש בגמרא קומום גומא ודיו כמי אין זה מי עפלים שרגילין להניח בהן גומא דהא בברייתא קתני התם כתבו במי טריה ועפלה דהיינו עפלים כשר משמע דלאו הייכו דין דקתני במתניתין ועוד דכשר משמע דיעבד ובדיו היא שיקר הכתיבה ועוד דבפרק כל היד (נדה דף כי ושם) אמריכן פלי קורטא דדיותא ובדיק דהיינו דיו שלנו שהוא קשה ולא של עפלים ואין דרך להניח גומא לתוך דיו שלכו אלא שרף [דהכא] היינו לחלוחית של אילן כמו שאנו עושין דיו שלנו וכן יש בנדה בפ"ק (דף י:) גבי בתולה זו שירפה מלוי וזו אין שירפה שלוי וכן בפ'כל שעה (פסחים לפ. ושם) בירק מר יש לו שרף ופניו מכסיפין פרע"כ ההוא שרף היינו לחלוחית ועל בכן היה פוסל ר"ת ס"ת שחין כותבין פבריו שלנו דשאר לא מיקרי דיו כדפי׳ ואמרי׳ בפ׳ הבונה (לקמן קנ:) כתבו בשלה בדיו הרי אלו יגכזו ומוקמי׳ לה בהקומן רבה (מנחות דף לד*) בס"ת:

וצונו להדליק נר של הנוכה* "והיכן צונו סדר מומרא בעלמה דרוב עמי הארן וצונו להדליק נר של הנוכה* יוהיכן צונו מעשרין ויגדך זקניך ויאמרו מעשרין מלר שיש לס כ׳ פספים דינייסרב אויא אמר "מלא תסור רב "נחמיה אמר "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו נחסובריצחק] שיש לבית כ' פתחים פחוחים לחלרשם לכ לך מתיב רב עמרם *הדמאי מערבין בו ומשתתפין בו *ומברְבין עליו ומומנין עליו ומפרישין אותו ערום ובין השמשות ואי אמרת כל מדרבנן מבעי ברכה הכא כי קאן ערום היכי מברך והא בעינן *°והיה מחניך. קדוש וליכא אמר אביי 'ודאי דדבריהם בעי ברכה ספק דדבריהם לא בעי ברכה והא יו"ט שני דספק דבריהם הוא ובעי ברכה התם כי היכי דלא לזילזולי בה *רבא אמר רוב עמי הארץ מעשרין הן "אמר רב הונא עיר אחרת העוברין משס נשוק: אפיי לא יחצר שיש לה ב' פתחים צריכה שתי נרות (*ואמר) רבא לא אמרן אלא משתי רוחות אבל מרוח אחת לא צריך מ"ם אילימא משום חשרא חשרא דמאן אילימא חשדא דעלמא אפילו ברוח אהת נמי ליבעי אי חשדא דבני מתא אפי' משני רוחות נמי לא ליבעי לעולם משום חשדא דבני מתא ווימנין דמחלפי בהאי ולא חלפי בהאי ואמרי כי היכי דבהאי פיתחא לא אדליק בהך פיתחא נמי לא אדליק ומנא תימרא דחיישינן לחשר *דתניא אמר רבי שמעון "בשביל ארבעה דברים אמרה תורה להניח פיאה בסוף שדהו מפני גזל ויאמר לקרובו עני מהר וטול כאן עד "יקה עניים ומפני בימול עניים ומפני החשר ומשום "בל תכלה מפני גזל עניים שלא יראה בעל הבית שעה פנוייה ויאמר לקרובו עני הרי זו פאה עשטות שהתה דולקת

מששים • כלי גדול של זכוכית בלפו לנטרנ"א: דולקם • שהדליקה למלות חטכה בע"ם: ומדליקה - למלות הלילה: היו באותו הנם -אשה נעשה הנם: פֿכפנתי אורת: בפר דנסיבי ופעמים שהייתי שהדליקה מתחלתה לנורך שבת ולכך גרע מהדליקה חש"ו דהתם לד גד מיי שם טושיע אכסנאי ללמוד תורה: פלי · בשבילי : תורה אור

בגו ביקפי בביתי: משוד נפורים .

איט ממהר לכלות כשמן זית: לליל נסורים · ללול ומחיר : לגבל · מלחתי בתשוב' הגאוני' שמעשנין כלי זכוכית בעשן שמן זית עד שמשחיר וגורר השחרורי'ונותן בו שמן קימעה ומגבל בו ומייבשו בחמה וממחה אותו לתוד הדיו: לעשן - נמי כדפרישית: שרף -גומה: קשף - פרוני"ל של יער כמו שאנו עושים משל שרף: ברומב. העובר בשוק ורואה באחד החלרות דולק ומנאתי בשם רביט ינחק בן יהודה שאמר משם רבינו יעקב דלא [פסחים קח: החקקה ברכה זו אלא למי שלא מגילה ד: החקקה ברכה זו אלא למי שלא שרכין גי] הדליק בביתו עדיין או ליושב בספינ': כרומה מברך שמים · שעשה נסים ושהחיינו שאין עליו לברך להדליק דהא לא אדליק איהו: מאי ממעם . המדליק בשאר ימים איזו מן השלש ממעט: כל יומי איפיה . שהרי כל בם׳ אינעיא שמנה הדליקו מן הפך אבל זמן להו לגבלי שיי משהגיענו להתחלת זמן הגיענו : לשיל דף יח משהגיענו להתחלת זמן הגיענו : ע"א חום׳ דים סיכן לונו · הא לאו דאורייתא היא אלא מדבריהם: מלא מסור י מן הדבר אשר יגידו לך וגו': מערכין כו -עירובי הלרות ותחומין: משתחפין בו • במבוי דאי בעי מפקר לנכסיה והוה עני וחזי ליה כדתנן מאכילין חת העניים דמחי הלכך חשוב דידיה: ומכרכין עליו . המוליח : ומומנין עליו. ברכת הזימון : ומפריש מומו - אדם שהוא ערום כלומר דלא לריך לברוכי עליה בהפרשתו: וסים מהניך קדוש - ולה ירהה בך ערות דבר אפילו דבור דהזכרת השם לא יראה בך ערות דבר:ודאי דדבריהם. כגון כר חנוכה: פפק דדבריהם . כגון דמחי שהפרשתו חינה חלח מספק : ובעי ברכה · קדוש היום : רבא אמר - ספק דדבריהם בעי ברכה ודמאי אפילו ספק לא הוי אלא לריכ' שתי נרות נר לכל פתח כדמפ' טעמה משום חשדה שהרוחה יהה סבור שהבית חלוק והרי הוא של שני בני אדם ויאמרו האחד אינו מקיים מלות נר : מכ' רוחות · אחד בלפון ואחד במזרח: משדא דעלמה - בני

מרוח מחם נמי סבורין הן שהבית

חלוק מתוכו : ומי חשדם דבני מתם .

- שיודעים שאין חלוק: לפוף שדפו

בגמר קלירו כדכתי' לא תכלה משמע

לכן: מפני בעול עניים - וכולהו מפרש

להו : שעה פנויה · שחין עניים אללו

שלא יבאו אחרים אבל עכשיו שמניחה

בגמר קליר השד' העניים רואין ובאין:

-0-0-0-גליון השים לכו לבכלי מיו

פ"כ הלכה ו]

כו היתה רב כיינו ברבמ"ז ומומנין ביידפינו בככה המוליה פשיטה דמברכין דחסו׳ ליכנות מהעוה"ו כלא כרכה [תיי] כתוכות כדי כו: גיטין סאי [כינה לה:

מוכפת׳ דפחה בשעת כילוי ולא שיקנה אותה קודם פיח תיכ פי

מנחות לחי]

רבינו חננאל ובעי'(להדליק)[שידליק] והנשים מדליקות כל חיום כולו לערב מכבה ומדליקה ואכסנאי חייב

[נ"ל בא"י אנו"ח שעשה נסים ולו' ושהחייני וכו' וכ"ל בסרי"ף

וסכח"ם]

[לפי פרש"י ד"ה והיה מהגיך כו' סמיך הש"ם אסיפא דקרא כמ"ש תום'

כתובות כטי סד"ה חלו

וכן כתכו כשחר דוכתה

ועי' כ"מ קיד: מנין לערום שלא יתרום דכתי'

ולא יראה כך ערות דבר

ע"ם פרם"ני